

SLOVENSKI DVAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jedet mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znača.

Za oznanila plačuje se od četiristopue petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 16. maja.

Bilo je baš pred dvema leti, da so avstrijski narodi z burnim veseljem in glasno navdušenostjo pozdravljali prelepo belgijsko kraljičino, katera je tedaj obhajala svojo poroko z dedičem staroslavnih Habsburžanov, z našim prestolonaslednikom Rudolfom. Zopet so se obnovili oni zorni majni dnevi in glej! uradna „Wr. Zeitung“ donaša celiemu razprostranemu cesarstvu preveselo novico, da je nebo blagoslovilo ta zakon in da se že meseca avgusta pričakuje — veseli dogodek v našej presvitljej cesarske rodbini!

Vemo sicer, da je radostna ta vest po vsej monarhiji in mej vsemi avstrijskimi narodi vzbudila nehnjeno veselje; vsaj jo ni več države po Evropi, kjer bi vladujoča dinastija uživala toliko ljubezni, toliko globoko ukoreninjene srčne udanosti, nego baš v našej Avstriji. Habsburžani so ustvarili to državo, z modro in krepko roko so jo varovali skozi šeststo let ter jo povzdignili do denašnjega blagostanja — in to čutijo dobro vsi avstrijski narodi. In vendar bi trdili na ravnost, da pri nobenem narodu našega cesarstva dinastičen čut ni razvit v istej meri, kakor pri nas in da se majhni in borni narod slovenski pred vsemi drugimi plemenami odlikuje z brezpogojo zvestobo, z neomahljivo udanostjo. Uzrok tej redkej zgodovinski prikazni pa ne tiči v golej fizičnej trajavosti; slovenska udanost izvira ob jednem iz hvaležnega čuta, da je le milostljiva in pravična politika habsburških vladarjev naš narod rešila pretečega pogina, narodne smrti. Bridka

osoda polabskih Slovanov zadela bi tudi Slovensko, in od dveh kulturnih narodov obdano bi se hitro pogrenilo v sovražnih valovih, ako ne bi bilo našlo mirno zavetje v habsburškej Avstriji. Neskaljeni srčni čut in zdrava pamet podpirata slovensko lojalnost, in če se bodejo letos o priliki šeststoletnice po vsem slovenskem svetu razlegali navdušeni pozdravi visokemu cesarskemu gostu, če bode ves narod privrel, da dokaže svojemu carju in vladarju staroslovensko zvestobo — bodejo vse te ovacije gotovo le naravni izjav srčnih čutil, a nikakor ne uradno aranžirane, hladno preračunjene formalitete!

In baš zarad tega, ker je narod slovenski tako zvesto udan svoje vladarske rodbini, prouzročila je prevesela vest, katero je nam uradni list objavil na binkoštno nedeljo, po vsem Slovenskem **odkritosrčno radoš in neskaljeno veselje**. In ker je naša naloga, tolmačiti narodne terjatve in želje, izražati to, kar narod čuti, za to javljamo v imenu slovenskega naroda presvitlj gospoj najiskrenejše svoje nade in želje. Bog daj, da se obistini upanje, s katerim tudi slovenski narod težko in željno pričakuje novic, katere mu bodejo dohajale iz Laksenburga — meseca avgusta!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. maja.

Ob jednem s cesarskim patentom, ki razpušča **deželni zbor** kranjski, priobčuje „Wiener Zei-

tung“ drugi patent, ki sklicuje deželne z bore Niže Avstrije, Solnograške, Štajerske, Šlezije, Tirolske, Bukovine, Dalmacije, Goriške in Gradiške ter Istre. Ti deželni zbori so sklicani v naslednje dni v svoja postavna zbirališča in sicer: deželni zbor nadvojvodine Avstrije pod Anijo v dan 21. maja 1883; deželni zbor vojvodine Solnograške, Štajerske in Šleziske v dan 28. maja t. l., deželni zbor poknežene grofije Tirolske v dan 4. junija; deželni zbor vojvodine Bukovine v dan 20. junija; deželni zbor kraljevine Dalmacije v dan 25. junija; deželna zborna Goriški in poknežene grofije Gradiške ter mejne grofije Istre pa v dan 16. avgusta 1883. — Glede českega deželnega zborna se vedno še zatrjuje, da bode v kratkem razpuščen. „Montags Revue“ poroča, da je njega razpust že dognana štvar.

Glede jesenskega zasedanja **državnega zborna** sta se, kakor piše „Pester Lloyd“, grof Taaffe in dr. Smolka tako dogovorila, da se bode zbornica poslancev ob jednem z delegacijami, ki zborujejo letos na Dunaj, sklical najpozneje do 15. oktobra. Vlada izrekla je baje željo, da naj bi se budget za l. 1884. še tekom leta 1883. dogna. Dr. Smolka hoče tej želji ustreči pod uvetom, da se vlada drži gori imenovanega časa za sklicanje državnega zborna.

Vnanje države.

Vladujoči senat **Ruske** poda se danes v Moskvo, kamor je že prej odšla sveta synoda. Vladujoči senat imel bode svoje seje od 22. maja do 10. junija. Dne 22. maja dospo v Moskvo dvanajsteri ruski hierarhi, namreč metropoliti iz Novgoroda in Kijeva, nadškofo iz Čerzonja, Varšave, Kazana, Rjezana, Tule, Kišeneva in Tvera, in pa škofo iz Kostrome, Vladimira, Jaroslava in Vologde. Sveti synodi bude predsedoval metropolit Novgorodski, Izidor. — V ponedeljek podal se je nadceremonienmeister grof Pahlen z dvorno pisarno v Moskvo. Diplomatični kor odpotuje 17. in 19. t. m., nemško poslanstvo pa s posebnim vlakom v dan 18. maja.

LISTEK.

Stotnikova hči.

(Roman A. S. Puškina, poslovenil —r.)

Štirnajsto poglavje.

Sodba.

(Dalje in konec.)

Mario Ivanovno sprejeli so moji stariši z iskreno gostoljubnostjo, s kakoršno so se odlikovali ljudje v starih časih. Videli so v tem božjo dobrotljivost, da so mogli sprejeti in tolažiti ubogo siroto. Hitro so se iskreno navezali na njo, ker ni bilo mogoče poznati pa ne ljubiti jo. Moj oče ni imel več moje ljubezni za prosto neumnost; mati je pa le to želela, da bi njen Peterček vzel stotnikovo hčerko.

Vest o mojem zaporu osupnila je moje stariše. Marija Ivanovna pripovedovala jim je tako pristo o mojem čudnem znanji s Pugačevom, da neso imeli nobenih skrbij zaradi tega, in so se jej često smejal prav iz srca. Oče ni mogel verjeti, da bi bil jaz zamotan v gnušni punt, katerega namen je bil izpodkopati prestol in iztrebiti plemstvo. Strogo je povpraševal Saveliča. Sluga ni tajil, da je njegov gospod bil pri Pugačevu v gosteh, in da ga je odlikoval ta zlodej, a klel se je, da o izdajstvu ni

slišal ničesar. Moji stariši so se pomirili in potprežljivo čakali boljših poročil. Marija Ivanovna bila je pa v veličih skrbeh, a molčala je, kajti bila je skromna in pozorna.

Preteklo je nekaj tednov . . . Kar dobi moj oče pismo iz Petrograda od svojega sorodnika kneza * * *. Knez pisal je o meni. Po navadnih začetnih besedah pisan je, da je žalibog prejasno dokazano, da sem se udeležil punta, da bi bil imel biti obešen. A carica pomilostila je radi očetovih zaslug in njega visoke starosti budodelnega sina od te sramotne kazni, in velela me samo odposlati v kak oddaljen kraj v Sibirijo.

Ta nepričakovani udarec je skoraj ubil mojega očeta. Izgubil je svojo trdno voljo in njegovo gorje (navadno nemo) izlivalo se je v britkih tožbah. Kako? ponavljal je ves pobit. Moj sin se je udeleževal Pugačevljevih del! Pravični Bog, kaj sem doživel! Carica ga je rešila smrti? Kaj meni to pomaga? Ali je smrtna kazn tako strašna: moj praded bil je kaznovan s smrtno, ker je branil to, kar je bilo sveto njegovej vesti; moj oče je bil dejan ob glavo ob jednem z Volinskim in Hruševom. Pa da se je plemenitaš izneveril prisegi, družil se z roparji in ubeglimi sužnji . . . To je sramota našemu rodu! . . . Moja mati, prestrašena od njegovega obupanja, se še vpriča njega jokati ni upala, skušala mu je dati pogum, govoreč o nevernosti in omahljivosti ljudskega mnenja. Oče moj se ni dal potolažiti.

Marija Ivanovna trpela je bolj, kakor vsi. Prepričana, da bi se bil opravičil, ko bi se bil hotel, ugauna je resnico, in očitala si je, da je ona kriva moje nesreče. A pred vsem je skrivala svoje solze in trpljenje, ter vedno premišljevala, kako bi me rešila.

Nekega večera sedel je oče na divanu in prebiral „Dvorni koledar“; a njegove misli bile so da-leč, in čitanje ni napravilo nanj tacega utisa, kakor po navadi. Žvižgal je star marš. Mati je pletla voleno jopicu, in solze so jej kapale na delo. Kar izpregovori Marija Ivanovna, ki je tudi sedela pri delu, da mora potovati v Petrograd in jih prosi, da bi jej dali, kar je treba na pot. Mater je to jako užalilo. Kaj v Petrograd hočeš iti? rekla je. Ali, Marija Ivanovna, hočeš zapustiti nas? Marija Ivanovna je odgovorila, da je njen bodoča sreča odvisna od tega potovanja, da gre iskat pomoči in pokroviteljstva mogočnih ljudij, kakor hči človeka, ki je pal zaradi svoje zvestobe. Moj oče povesil je glavo; vsaka beseda, ki ga je spominala mojega zločina, zdela se mu je težko in britko čitanje. Pojd, draga moja! reklo je vzdihajoč. Mi nečemo ovirati tvoje sreče. Bog ti daj za ženina dobrega človeka, a ne nesramnega izdajalca. Ustal je in šel iz sobe.

Marija Ivanovna ostala je sama pri materi in jej razložila, kaj da namerava. Mati jo je plakaje objela in prosila Boga, da bi se jej posrečilo. Čez

— Kneza Nikita črnogorski in Aleksander bolgarski dospeta 22. t. m. skupaj v Petrograd ter se podasta s carjem 23. t. m. v Moskvo. — Iz Rige se poroča, da hoče 216 estonskih kmetov cerkvenega okrožja Balskega carjevo kronanje s tem proslaviti, da prestopijo k pravoslavnemu veri. — Čajkovskij komponiral je slavnostno himno, katero je zložil pesnik Majkov in katero bosta pela gospa Tavrovskaja in operni pevec Melnikov s spremljevanjem zbara, ko se bosta car in carica s krono in v purpurji podala v granovitajo palato k slavnostnemu obedu.

Slab utis napravil je v italijanski kamori Crisp, celo pri svojih prijateljih, ko je govoril o Oberdanku dejal, da se tako gibanje ne more imenovati nepatriotično, za katero je umrl velikodusni mož z imenom Italije na ustnih. Po teh besedah je sam Crisp nekoliko ustavl se in Nicotera, ki je veliko pričakoval od njegovega govora, se je proč obrnil. Nekateri pravijo, da je Cri-pi nehotič izrazil svoje pravo čuvstvo, drugi velijo, da je to nalaže storil, hoteč s tem pokazati, da se bode odslej nagibali proti skrajnej levici. — Zaljija seja italijanske kamore obstala je skoro samo iz govora Cavallotti-ja. Govornik je kritizoval notranjo politiko vlade, ter je obsojal nje zun jeno politiko Vlada da hoče zvezo z Avstro-Ogersko z bojazljivostjo zapetitati ter da ne spoštuje niti sodni izrek; tako je na pr. rečia vlada onemu Ragosi, katerega so potrotniki v Vidmu oprostili, ko se je vrnil v Rum, da bi zopet prevzel svojo lekarno, da naj ne misli na to, da bi zadobil svoj patent, ter da naj se izkaže s kakim drugim delom, sicer bi se moral postaviti na avstrijsko mejo. (Ragosa je kakor znano avstrijsk podanik; vlada mu je zaprla njegovo lekarno v Toscanelli pri Rumu, ker da Ragosa tolko časa nema pravice do te obrti, dokler italijanska univerza ne pripozna njegovega diploma, ki ga je zadobil na graškem vseučilišču. Ko je Ragosa se pričaval, mu je bilo baje rečeno, da mu je meja vedno odprta, in ker se boji izročitve, hoče se podati v Švico.) Govornik Cavallotti obšul je potem z očitanji politični položaj kamore, ki je podobna stalnej gnjilobi, o katerej se še ne more reči: „putrescat ut resurgat“. Prijatelji njegovi, pravi Cavallotti, občalujejo to, ker oni so v prvi vrsti Italijani, potem še le demokratje, nasprotniki pa pozabijo v svojem monarhičnem mšljenju dolžnosti do narodnosti. Bonchi odgovoril je živahnno na zadnji odstavek predgovornika, poudarjajo, da mora biti človek monarhičen, ako hoče biti Italijan. Monarhija da je palladium Italije, katera se ima za vse zahvaliti le monarhiji. Na to polemizirajo s Crispjem in Mingbettijem. Tudi Cairoli bode baje govoril proti vladni.

Iz Carlgrada poroča se „Pol. Corr.“ na podlagi pristnih informacij, da je lord Dufferin v pogovoru s sultanom dokazoval, da bodo reforme, katere je prvi upeljal v Egiptu, ne samo v korist dejeli, nego tudi v prid Turčiji. V teknu avtencu bavil se je lord Dufferin s členom 61 berlinske pogodbe, zadevajočim reforme v Armeniji ter je opomnil sultana na njegovo obljubo da bude pospeševal upeljavo reform v Armeniji. Sultan je tako

nekaj dñi so že Marija Ivanovna odpravili na pot z zvesto Palaško in vernim Saveljičem, kateri se je, po sili ločen od mene, tolažil z mislio, da služi mojej nevesti.

Marija Ivanovna je srečno prišla v Sofijo; ko je zvedela, da je carski dvor v Carskem Selu, skenila je ostati tam. Odkažali so jej sobo v poštnem poslopiji. Poštarjeva žena se je hitro seznanila z njo, povedala jej, da je sestričina dvornega kurjača in osvetila jej je vse tajnosti dvornega življenja. Povedala jej je, kdaj da carica ustaja, pije kavo, hodi na sprechod, kakši veliki gospodje bili so pri njej, kaj je govorila včeraj pri kosi, koga je sprejela včeraj. Z jedno besedo, razgovor Ane Vlasjevne napolnil bi nekaj stranih zgodovinskih zapiskov, in bil bi dragocen za potomce. Marija Ivanovna jo je pazljivo poslušala. Odšli sta na vrt. Ana Vlasjevna dovedala jej je zgodovino vsacega drevoreda, vsacega mostička; ko sta se nahodili, vrnili sta se na postajo, zadovoljni druga z drugo.

Drugi dan zjutraj se je Marija Ivanovna zgodaj prebudila, oblekla se in tiko odšla na vrt. Jutro bilo je prekrasno, solnce je osvetljevalo lipine vrhave, ki so že porumeneli od hladne jesenske sape. Široko jezero lesketalo se je mirno. Prebudivši se labodi priplavali so izpod grmov na bregu. Marija Ivanovna stopala je po lepem logu, kjer je bil nedavno postavljen spomenik na čast slavnih zmag

dobrovoljno vzprejel izjave Dufferinove o Egiptu, se je sploh prav pohvalno izreklo o sedanjem stanju ob Nilu ter se je lord Dufferin zahvalil za njega naprave v Egiptu. Gleda Armenije reklo je sultan, da je zapovedal uvesti reforme po vseh provincijah. Konečno izrazil je lord Dufferin željo, da naj bi se ohranili prijateljski odnosi naj Anglijo in Turčijo. — V diplomatičnih krogih carigradskih razširjena je vest, da hoče lord Dufferin pridobiti neposredno pomoč sultanova za svoje delovanje v Egiptu, ob jednem pa da bi rad zabranil rastoči upliv sultanova v tej deželi.

Dopisi.

Iz Žirov 15. maja. [Izv. dop.] Gospod urednik! redko kdaj dobite kak dopis od nas in tud denašnji ni tak, da bi hiteli z njim v predale svojega cenjenega lista. Vendar se nadajan, da mu ne zaprete pota v vašo papirno državo. Prvo, kar vam poročam, je naša cestna zadeva. Poročali smo že, da se b nov pot naredil čez Račovo na Logatec in, dasi ima ta pot nekaj srditih nasprotnikov, ki snujejo, kakor se govorí, za našim hrbotom spletke, vendar je gotovo, da se bo omenjena cesta vzdružala, ker onlot delati pot je pač živa potreba. Druga stvar pa, katero naj tudi izve svet sebi v pouk in v zabavo, je ta: Pri nas je neki mož, ki se čuti silo, silo spretnegata advokata in se približuje vsemu, ki ima opraviti kaj s sodnijo. Ali dasi mož ume usest se na stol po župansko in nekaj petelinjih kljuk vreči na papir, se temu vkljub prigodi, da z nejasnostjo svojih pisem napravi dolgoletno pravdo in primeri se tudi, da on svoje varovance pripravi pred deželnim sodnijo in celo na Žubjek k skledi ričeta, kar je izvršil ne dolgo tega. Ne bi omenjali te stvari, ako nas ne bi vodila ljubezen do kmetov, ki na jedni strani boječi se preveličih stroškov pismena svoja dela izrotajo tekim, vselej in vse za denar storiti pripravljenim mojster-skaznikom, in ki na drugi strani v pravdinah zavezah se zatekajo k možem posebne vrste, češ tu najdemo dobrega sveta, pa dobé le podpodbistvo in ščuvanje. Z Bogom!

Domače stvari.

(Iz mestnega zabora ljubljanskega) Navzočnih je 25 mestnih odbornikov. Predseduje župan g. Grasselli, kateri pozdravi novo izvoljene gospode odbornike, prošeč jih podpore, ob jednem pa izreka zahvalo izstopivšim gospodom odbornikom, ki so mnogo let v mestnem zboru delali mestu na prid. Pregledovalcem denašnje seje zapisnika imenuje g. župan gg. Fortuno in Peterco. Gospod župan naznani nadalje, da je došel dopis c. kr. deželnega predsedništva, da je deželni zbor kranjski razpuščen in da bode volitev tistih članov volilne ko-

grofa Petra Aleksandroviča Rumjancova. Kar je bil pesek angleškega plemena zalajal za njo in tekel je naproti. Marija Ivanovna se je prestrašila in obstala. Ta trenutek zaslila je prijeten ženski glas: Ne boj se, saj ne grize. In Marija Ivanovna zaledala je damo, sedečo spomeniku nasproti. Marija Ivanovna usela se je na drugem konci klopi. Dama jo je pazljivo gledala, a Marija Ivanovna jo je tudi skrivaj ogledovala od nog do glave. Bila je v belej jutranjej jopici, ponočnej čepici in dušegrejki. Imeti je morala kakih širideset let. Njen obraz, polen in rudeč, kazal je nemir in ponos, njene modre oči in labko smehljanje imele so poseben čar. Dama je prva pretrgala molk.

— Vi najbrž neste od tod? rekla je.
— Tako je; še le včeraj prišla sem z dežele.
— Ali ste prišli s svojimi sorodniki?
— Ne, prišla sem sama.
— Sama! Pa ste še tako mladi.
— Jaz nemam ne očeta, ne matere.
— Prišli ste pač po kakšnem opravku?
— Tako je. Prišla sem, da oddam carici neko prošnjo.
— Vi ste sirota, najbrž imate se pritožiti čez kako krivico, ki se vam godi?
— Ne, prišla sem prosit milosti in pravice.
— Dovolite, da vprašam, kdo ste vi.
— Hči sem stotnika Miranova.

misije, katere ima voliti mestni zbor za volitve v Ljubljani v smislu §. 26 deželnega volilnega reda postavil na dnevni red prihodnje seje, ki bode danes osem dnij. Prošnja šolskega sluge na velikej realki, Jarneja Jereba, da se mu zaradi bolezni dovoli dvamesečni odpust, se uslši. Gospod župan se potem spomina minuli teden umrlega meščana baron Antonia Čedelli-ja in zbor ustane v znamenje sožalenja. — Kmetijska družba kranjska zahvaljuje se, da hoče mesto dati brezplačno prostor za živinsko razstavo ter naznanja, da je razstava zagotovljena, ker je ministerstvo dovolilo 4000 gold. podpore. Potem se prebere cela vrsta dopisov, o katerih bi človek mislil, da jih je pisala kranjska stavbena družba, ne pa deželni odbor kranjski. V teh dopisih zahteva se cela vrsta novih cest, „Lastenstrasse“, „Casinostrasse“ itd., da bi bila posestva kranjske stavbene družbe pod Tivoli pripravna za zidanje. Na predlog gospoda župana sklene zbor, da se ti dopisi obravnavajo v tajnej seji.

— („Glas bene Matice“ občni zbor) bode 28. t. m., na kar opozorujemo vse člane tega pr-koristnega in prepotrebnega zavoda.

— (Vodstvo) mestne delegirane sodnije v Ljubljani prevzame s 1. junijem t. l. c. kr. deželne sodnije svetnik g. Tschech. Dosedanji vodja, deželne sodnije svetnik g. Ledenig, gre k deželnej sodniji.

— (Umrl) je v torek 15. maja t. l. v Županiju gospod Dragotin Poš, c. kr. davkarski kontrolor. Rajnki bil je vsekdar iskren in neustrashljiv narodnják, marljiv uradnik in zeló prijubljen družbenik. Blag mu spomin!

— (Urednik „Ljubljanskega bultejna“ alias „Wochenblatta“) g. Müller začel je sedaj delati konkurenco „dienstmanom“ in „komisjonarem“. Binkoštno nedeljo, ko je sviral v kazinskem vrtu godba, pobiral je odgovorni urednik „des Organes der krainischen Verfassungspartei“ šestice pri uholu v vrt za entré. Prosit Verfassungspartei!

— (Imenovanje.) G. Anton Toplak, pristav pri c. kr. okrajski sodniji v Slovenski Bistrici, imenovan je pristavom pri c. kr. okrožnej sodniji v Celji in avskultant g. Anton Frass imenovan je pristavom pri c. kr. okr. sodniji v Slovenski Bistrici.

— (Himen.) V torek 16. t. m. porabil se je g. Jan. Nosan, c. k. sodniški pristav v Ribnici, z ljubeznivo gospico Karolino Blahnovu, hčerjo oskrbnika graščine Ribniške.

— (Z Notranjskega.) Ne na komando niti na poziv ne, le tako slučajno sedlo je nekaj mož na binkoštni ponedeljek v Postojini okrog mize in se menilo o prihodnjem cesarskem dnevu „Logatec-Idrija“ in pa o volitvah v deželni zbor. Oi

— Stotnika Miranova; pa ne tega, ki je bil poveljnik v nekej trdnjavi blizu Orenburga?

— Tako je.

Dama bila je ganjena.

— Oprostite, rekla je s še bolj prijaznim glasom: če se utičem v vašo zadevo, a jaz sem pri dvoru; povejte mi, v čem obstoji vaša prošnja, morda zamorem vam pomoći.

Marija Ivanovna ustala je in se je zahvalila. Vse na neznanej dami se jej je prikupilo in dajalo jej pogum. Marija Ivanovna potegnila je iz žepa zravnani papir in podala ga neznanej pokroviteljici. Ta ga je začela tiko čitati.

Z začetka čitala je s pazljivim in veselim obrazom; na mah se jej je premenilo lice — in Marija Ivanovna, ki je pazila na vsako njeni gibanje, prestrašila se je njenega srditega obrazu, ki je bil še pred jednim trenutkom prijazen in miren.

— Vi prosite za Grineva, rekla je hladno. Carica mu ne more odpustiti. On se je pridružil samozvancev ne iz nevednosti in lahkomisljenosti, a kakor spriden in nevaren maloprudnež.

— Oh, to ni res! zaklicala je Marija Ivanovna. Jaz vse vem in bom vam povedala vse. On se je samo zaradi mene podvrgel vsemu, kar ga je zadele. Če se ni opravičil pred sodniki, se ni samo zato, ker ni hotel zaplesti mene vmes.

vseh strani poudarjala se je živa potreba shoda županov in nekaj zupnih mož sploh iz Postojinskega pa Logaškega okraja. Pa kdo naj skliče shod? Najkrajše in najbolj naravno je, da stori to naš državni poslanec g. Obreza. Naš spoštovanji poslanec g. Obreza se je torej naprosil, da skliče po svoji previdnosti na pripravnem kraji prihodnje dni — najbrže v Postojini — takšen shod. Mi imamo v Notranjski na čelu okrajin glavarstev jako prijubljena in redko domača gospoda. Pa bolje je in tudi častnej za nas, da se ne čaka pri cesarskem dnevu na politične urade: iz naroda samega naravnost izviraj izjava udanosti in zvestobe! Posebej imamo pri nas v Notranjski jako impozauten material v svojih župnih in drugih možeh. In politični uradi bodo drage volje našo iniciativu podpirali in posredovali. Druga točka je tudi važna zaradi volilcev. Treba je zrelega pogovora, ker se šepeta, da je pri nas kandidatov „upajočih“, kakor listja in trave in „špičevja“ na drevji.

— (O poškodovanji nasadov pod Tivoli.) Piše nam priatelj našega lista: Odsek za oplešanje trudi se hvalevredno, da bi se gozdč pod Tivoli zopet zarasel in da bi se zakrile praznote. V to svrhu nasadil je mnogo stotin drevesec in grmičev. Dostikrat jezil sem se nad neumnimi dečaki, ki si režejo šibe od malih dreves in tako uničujejo trud. A mladoletnemu fantu se kaj tacega odpusti. Kaj pa porečete, ako odrasli, izobraženi ljudje, ki se prištevajo meji inteligenco in kapital, neso bolj pametni nego nespametna mladež. Tako sem videl na binkoštni ponedeljek popoludne ob 4. uri, ko je nad „Švicarijo“ g. F. pl. L., c. kr. blagajnik, od takega novo usajenega drevesca svojemu sinku odrezal palico. Čudil sem se, da tako brumen mož postopa tako brezobzirno in tako malo štuje tujo last. Da ne bo g. pl. L.-u vsakokrat, kadar gre v log pod Tivoli na sprehod, treba iskati in rezat palic, dopolnjem 25 soldov, da je izročite omenjenemu gospodu, ako po nje pride, da omisli fantu stalno paličko.

— (Iz celjske okolice) piše se nam v 14 dan t. m.: Slavni celjski okrajni zastop je, kakor čujemo, v svoji zadnji seji — dovolil „Cesarjevič Rudolf-ovemu sadjerejskemu društvu za Spodnji Štajer“ podporo 20 gld. iz okrajne blagajnice. To je lepo od okrajnega zastopa celjskega, da se je prvi oglašil s podporo tako prekoristnemu podvzetju, kakor je to sadjerejsko društvo. Na ravno zdaj deloma že razposlane prošnje na slavne okrajne zastope in posojilnice nadejati se je, da bodo slavni okrajni in krajni zastopi ter slavne posojilnice in drugi poklicani zavodi krepko in izdatno posnemali okrajni zastop celjski v tem hvalevrednem sklepu.

In goreče je pripovedovala vse, kar je že znano čitatelju.

Dama poslušala jo je pazljivo.

— Kje ste se pa vi ustavili? vprašala jo je potem, in ko je zvedela, da pri Ani Vlasjevni, rekla je s smehljanjem: Že vem. Z Bogom, nikomur ne pripovedujte o najinem snidenji. Jaz upam, da ne boste dolgo čakali odgovora na vaše pismo.

In ustala je ter odšla po pokritem drevoredu; Marija Ivanovna se je pa, polna upanja, vrnila k Ani Vlasjevni.

Gospodinja jo je kregala, da je šla tako zgodaj sprehajat se, kar škoduje zdravju mlade deklice. Prinesla je samovar, komaj je pričela za čašo čaja svoje brezkončne pripovedke o dvoru, ustavi se voz pred hišo in carski strežè pride z naročilom, da carica vabi k sebi deklico Miranovo.

Ana Vlasjevna se je silno čudila temu. Moj Bog, zaklicala je: carica vas zahteva k dvoru. Kako je zvedela za vas? Da, kako se hočete predstaviti carici? Vi še po dvorski hoditi ne znate . . . Ali hočem vas spremiti: vender bi lahko vam kaj pomigala. Kako hočete iti v popotnej obleki? Kaj, ko bi poslali k babici, da vam posodi svoje rumeno krilo.

Carski strežè objavil je, da hoče carica, da pride Marija Ivanovna sama in v tej obleki, v katerej jo najde. Nič se ni dalo storiti. Marija Iva-

— (V tabačnej fabriki v Ljubljani) prizidala se bosta letos še tria glavna poslopja. Ta nova stavba, ki stane 60.000 gold., prične se še letos takoj po slavnostnih dneh. Dotične načrte je finančno ministerstvo že odobrilo.

— (Opustošenje gozdov.) Prijatelj našega lista nam piše: „Odkar je v Postojinskem in Logaškem okraji prepovedano sekati smereke, ki nemajo vsaj dvanaest palcev v premeru, vrgli so se nekateri barantači na dolensko stran in začelo se je brezmisno vandalično posekavanje. Kar celi gozdč morajo na tla in človeka srce boli, videčega kaki „gajželniki“ se vozijo skozi Ljubljano. Počenši od Šmarije začelo se je po več krajih Dolenske tako neopravičeno in blagostaju kvarno ravnanje. Čudom se čudimo, da vladni organi v tej zadevi ničesar ne vidijo, da je na Dolenskem dovoljeno, kar je v Logatci in v Postojini prepovedano, da se onkraj Postojine pogozduje skalnat Kras, pri nas pa se brez ovire, brez zadržka, tako rekoč pod očmi gozdnikov skoro sistematično in z osupljivo temeljito prirača pravi pravcati Kras. Ako se to početje ne ustavi nemudoma, bodo Dolenska tako prizadeta, da bodo še pozai vnuki čutili žlostne nasledke. Tedaj pozivamo vladne organe še jedenkrat, da čuvajo na podlagi zakonov gozdov in zabranijo ta vandalizem.“

— (V vodo padel) je v soboto tri leta star otrok posestnika Bricelja v Bizoviku, in sicer v potok, v katerem perejo perice, ter je utonil.

— (Mej Bledom in Lescami) bode 17. 18. in 19. t. m. promet voz ustavljen, ker se dela nov most čez Savo.

— (Razpisana je služba) c. kr. okraj nega sodnika v Kočevji. Prošnje do 31. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. maja. Cesar vrnil se je danes zjutraj z Monakovega v Schönbrunn.

Budimpešta 15. maja. 500 pekovskih pomagačev sklenilo je „strike“, dokler mojstri ne izpolnijo njih želja. Red se ni motil.

Pariz 15. maja. Zbornica dovolila je kredit za Tonkin s 358 proti 50 glasom. Minister vnanjih zadev izjavil je, da se od nobene vlasti ni batiti umešavanja. — „Union“ zatrjuje svoje poročilo, da se grof Chambord dobro počuti in da se kmalu preseli v Frohsdorf. — V provincialnem mestu zasegli so šest anarchistov, ki so vojakom delili brošure.

Berolin 15. maja. Opazovalo se je, da se je po včerajnjem obedu cesar jako živahn zabaval z Waddingtonom in da ga je vidno odlikoval. Isto tako prijetnega značaja bil je vzprijem pri knezu Bismarcku.

novna usela se je na voz in odpeljala se na dvor s sveti in blagoslovu Ane Vlasjevne.

Marija Ivanovna je že slutila, kako se bo resila njena osoda; srce jej je bilo in ježilo se. Čez nekaj minut ustavil se je voz pred dvorom. Marija Ivanovna šla je tresoča se po stopnicah. Duri so se pred njo odpirale na stežaj. Prehodila je celo vrsto sob, pot jej je kazal strežè. Nazadnje prišla sta k zaprtim durim, in on jej je objavil, da mora carici naznaniči njen prihod in pustiti jo samo.

Misel videti carico jo je tako pretresla, da je komaj stala na nogah. Čez jedno minuto odprle so se duri in ona šla je v caričino sobo.

Carica je sedela pri toaletnej mizi. Dvorniki, ki so jo okroževali, so spoštljivo odstopili, da so naredili prostor Mariji Ivanovni. Carica se je pri jazno obrnila k njej in Marija Ivanovna spoznala je v njej tisto damo, katerej je vse tako odkritosčeno povedala pred nekaterimi minutami. Carica poklicala jo je k sebi in jej rekla smehljaše se: Jako sem vesela, da sem mogla držati dano besedo in spolniti vašo prošnjo. Vaša zadeva je končana. Jaz sem prepričana, da je vaš ženin nedolžen. Tu je pismo, katero dajte svojemu bodočemu tastu.

Marija Ivanovna vzela je pismo s tresočimi rokami, zajokala in pala k caričnim nogam. Carica jo je vzdignila in poljubovala in začela se je pogovarjati z njo. Jaz vem, da neste bogati, rekla je, a

Carigrad 15. maja. Lord Dufferin odpotoval je na Dunaj.

London 15. maja. Pri Lockerbuji na kaledonskej železnici zaletel se je preteklo noč iz Glasgowa prišedši kurirni vlak v od Carlisle-a došli tovorni vlak. Sedem osob, med njimi vodja lokomotive in kurjač, je ubitih, več potnikov ranjenih. Osobni vlak je popolnem razbit.

Dunajska borza

dné 16. maja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	78	gld.	70	kr.
Papirna renta	79	5	5	"
Srebrna renta	99	20	20	"
Zlata renta	93	50	50	"
5% marenca renta	839	—	—	"
Akojje narodne banke	307	40	40	"
Kreditne akcije	120	20	20	"
London	—	—	—	"
Strebro	—	—	—	"
Napol.	9	52	52	"
c. kr. cekini	5	66	66	"
Nemške marke	58	60	60	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	120	—
Državne srečke iz 1. 1864.	100	"	170	80
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	25	25	"
Ogrska zlata renta 6%	120	25	25	"
4% papirna renta 5%	89	50	50	"
9% ţajterske zemljišč, odvez. oblig.	103	85	85	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	30
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	118	"	102	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105	—	—	"
Rudolfove srečke	100	gld.	170	50
Rudolfove srečke	10	"	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	115	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	40	40	"

Prežalostnega srca naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bogu vsegam gočnemu dopalo, mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Dragotina Poša,
c. kr. davkarskega kontrolorja,

po dolgi in mučni bolezni in po sprejetji sv. za-kramentov za umirajoče, danes 15. maja t. l. ob 11 uri dopolnude v 30. letu njegove starosti poklicat v boljši svet.

Pogreb drazega ranjega bo v četrtek 17. maja dopoludne.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

Drazega ranjega priporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin.

Žužemperk v 15. dan maja 1883.

Barbara Poš,
ranjega soproga.

(333)

jaz sem na dolgu proti hčeri stotnika Miranova. Ne bodite preveč v skrbah o bodočnosti. Jaz bom že skrbela za vaju.

Ko je potolažila carica ubogo siroto, jo je odpustila. Marija Ivanovna odpeljala se je v ravno istem dvornem vozu. Ana Vlasjevna je teško čakala, da se vrne, potem jo je osipala z vprašanjem, na katere je odgovarjala Marija Ivanovna kakor je mogla. Ana Vlasjevna bila je nezadovoljna z njenim slabim spominom, a pripisovala je to provincialnej treznosti in jej velikodušno odpuščala. Še ta dan se je Marija Ivanovna vrnila domov, ne da bi bila šla ogledat Petrograd.

Tu se nehajo zapiski Petra Andrejeviča Grinova. Iz rodovinskih poročil je znano, da so ga spustili iz zapora 1774. leta na najvišje povelje; bil je pri obglavljenji Pugačeva, kateri ga je spoznal mej ljudmi in mu pokimal z glavo, katero so čez jedno minuto mrtvo in krvavo pokazali narodu. Kmalu potem se je Peter Andrejevič poročil z Marijo Ivanovno. Njiju potomci žive še zdaj srečno v Simbirskoj guberniji. Trideset vrst od *** je selo, ki je lastnina desetih pomeščikov. V jednej gospodskoj hiši vidi se še zdaj lastnoročno pismo Katarine II. v okvirji za steklom. Pisano je očetu Petra Andrejeviča, njega zapad je opravičba njegovega sinu in pohvala uma in srca hčere stotnika Miranova.

Poslano.

(4-12)

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER**
najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljujuče piće,
i kas izkušan lek proti trajnom kašiju plučevine i
želudca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru,
kas i elastičnih za
probavile **(PASTILLEN)**
selami se kod Hinke Mattonija (Karlov varu Českoj).

Slovo in zahvala.

Ker mi pri odbodu iz prijazne Vrhničke ni bilo možno, primerno posloviti se od vseh prijateljev Vrhničkih in okoliških, posloviljam se na ta način od njih in kličem jih: "Bog živi jih vse!"

Zahvaljujem se tudi vsem, kateri so mi v zadnjih dneh izkazali pismo ali na drug način toliko naklonjenost, posebno pa osnovateljem odhodnega banketa, prečitim gospodom: F. Kotniku, J. Lenarcicu, J. Grudnu — in vsem udeležencem pri taistem.

(329) **Viktor Globočnik.**

Na prodaj

je v **Dragomerji**, fare Brezoviške pri Ljubljani, hiša z vsemi pripadajočimi poslopiji: jeden velik hlev, tri kleti, dva poda itd. z velikim vrtom in njivami čez štiri orale, vse pri hiši. Posetivo je dolga popolnem prosti in se proda takoj. — Naslov: Janez Čuden v Dragomerji št. 11. (326-1)

Službo išče

30 let star mož, oženjen, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožen. Jamščine dà 1000 gld. Kdor dobro, stalno službo preskrbi, dobi 100 gld. — Pisma se prosi adresirati na upravnštvo "Slovenskega Naroda". (314-3)

Glasovir,

skoraj čisto nov, proda se iz proste roke. Napravljen je po najnovejšem sistemu in ima $6\frac{3}{4}$ octav. Stal je 230 gld., a nekoliko se v ceni odjenja. — Več se izve iz uljudnosti pri upravnštvo "Slov. Naroda". (319-2)

Naznanilo za graščine in posestnike.

Kupujem

surovo maslo (buter)

pa le prve vrste in ga potrebujem vsaki teden **20 kil.** Cena in način pošiljanja po pogodbi. (316-2)

J. Föderl, Ljubljana.

J. J. Naglas v Ljubljani

na Turjaškem trgu št. 7
se priporoča v izdelovanje vseh

dekoracij po oknih in hišnih pročeljih,

ki bodo potrebna ob navzočnosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, kakor tudi za pripravo zastav vseh velikostij, grbov, lampijonov itd. po najnižjih cenah.

Da se zamore jamčiti za pravočasno prireditev, prosi se, da se naročila izvedo vsaj do **15. junija**. (289-5)

Dobre zidarske

penzeljne (šopice)

prodaja

(332-1)

H. Hauptmann,

zaloga oljnatih barv, firnežev in lakov,
v Ljubljani, v semenščem postopju.

P. n. gg. članom „Glasbene Matic“.

VABILO

k
o b ě n e m u z b o r u ,
ki bode
dne 28. maja 1883 ob 7. uri zvečer
v čitalničnih prostorih.

PROGRAM:

- Ogovor predsednikov.
- Tajnikovo poročilo o X. društvenem letu.
- Poročilo blagajnikovo o društvenem gospodarenju.
- Volitev 20 odbornikov, katerih mora najmenj biti 12 v Ljubljani in mej njimi se zaznamuje posebej prvosednik in blagajnik.
- Posamičnih članov nasveti.

Za odbor:
Franjo Ravnihar,
prvosednik.
(320-3)

Broom in Phaeton,

dobro ohranjena voza, prodasta se za slepo ceno na Št. Peterskem predmestju št. 2 blizu mostu. (334-1)

Učenec

se išče, iz dežele, dovelj krepak, z dobrimi šolskimi spričevali, 14—15 let star, ki dobro slovenski in nemški govor, če mogoče iz drugačnega razreda, za galantsko prodajalico. — Natančnejše se izve pri upravnosti Slovenskega Naroda. (323-2)

Deželna Rogaška slatina.

Uspešni lek za želodčne bolezni. Najprijetnejša hladilna pijača. V znanih originalnih in novih elegantnih Bordeaux-steklenicah po 1 in $\frac{1}{2}$ litra. Dobiva se v vseh večjih prodajalnicah in restavracijah. **Glavna zaloga pri gg. bratih Mayer na Dunaji, Josipu Hoffmann-u v Budapešti, Ertl-u & Krepešch-u v Gradoči in pri vodstvu v Slatini.** (109-4)

Umetne (234-10)
zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

G. PICCOLI,

lekarnar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajskej cesti, prodaja:

Rudninske vode.

Carlsbader Mühlbrun, 1 steklenica . gld. —40.
Sprudelsalz, 1 steklenica " 1.—.

Franz Josef Bitterwasser, 1 steklenica " 26.—.

Friedrichshaller Bitterwasser, 1 steklenica " 35.—.

Giesshübl-Puchsteiner Sauerbrunn, 1 steklenica " 30.—.

Gleichenberger Constantinquelle, 1 steklenica " 25.—.

Krondorffovski cesarjevičnje Stefanije vrelec za bolezni želodca, pljuč in grla, 1 steklenica po 24.—.

Marienbader Kreutzbrunn, 1 steklenica " 35.—.

Meerwasser-Mutterlauge, za pripravo morskih kopel, 1 steklenica " 40.—.

Ofner Rákóczyquelle, 1 steklenica " 22.—.

Preblauer Sauerbrunn, 1 steklenica " 20.—.

Selters-Wasser, 1 steklenica " 28.—.

Naročila se izvršujejo točno proti poštnemu povzetju. (291-1)

Janez Mathian v Ljubljani.

Zlata medalija.

Za svečanosti o priliki navzočnosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje raznih

dekoracij

v Ljubljani in drugod po deželi.

Da se v pravem času izvrši naročena dela, prosi se, da se naroči kakor hitro mogoče.

Z odličnim spoštovanjem

Janez Mathian.

Kričistilne kroglice, c. k. priv., ne smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabesanji človeškega telesa, glavobolju, otrpenih udih, skaženem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izborni kašelj, hričavost, vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Francosko žganje najboljše vrste, ljudstvu priljubljeni lek; mala steklenica 20 kr.; velika steklenica 40 kr. z obširnim navodom za uporabo.

Anaterinska ustna voda, najboljše za hranjenje zob ter zognega mesa in takoj odpravi smrad.

Parižki prašek za dame, najfinje vrste, bel in rožast, v škatljach po 30 kr., s pravo rožino vonjavo, zelo nežen po 40 kr.

Gori navedene specijalitete, ki so po večletnej izkušnji za izvrstno uspešne pripoznane, ima vedno čiste v zalogi in razposilja takoj po poštnem povzetju. (42-5)

lekarna Jul. pl. Trnkoczy-ja „pri samorogu“ v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Izdajatelj in odgovorni urednik Makso Armanič.

Lastnina in tisk „Národné tiskárne“.